

KURJER WARSZAWSKI

D. 21. Czerwca. — Rok 1837.
Środa.

N° 161.

Jutro, Ś. Paulin.

Dowódca *Ekaterynburgskiego* linowego Pułku, obchodząc w dniu 6/18 b. m. uroczystość Patrona tego pułku, po odbytem Nabożeństwie w Cerkwi pułkowej wozie, dawał ucztę, na której znajdowała się znaczna liczba Jenerałów, Sztabś i Ober-officerów. Dzień najpogodniejszy tego lata, Święto uroczyste Zielonych świątek v. s., uczucie elektryczne i jakie sprawiła muzyka wojskowa odgrywając pieśń: „BOŻE zachowaj MONARCHĘ“, w ten czas gdy spełniano toasty za Najjaśniejszego CESARZA i JO. Xcia Feldmarszałka, nadawały szczególny urok tej uczcie; trudno sobie wystawić do jakiego stopnia entuzjazm panował, iak szczytne uczucie wdzięczności ku MONARSZE ożywiało całe towarzystwo, zdawało się widzieć grono dzieci ztęsnionych do oddalonego Ojca. Najzimniejsze serce nie byłoby wolne od rozrzewnienia, spoglądając na ową uroczystą chwilę, w której z prawdziwym uczuciem powtórzono 3 krotnie *hura!* Uroczystość przeciągnęła się do wieczora, a rozdzielać się biesiadnicy, żżale porzucali miejsce, które świadkiem było najszczerszych uczuć miłości ku wspaniatomyślnemu MONARSZE.

Co raz więcej przybywa szukających polepszenia zdrowia w tutejszym Instytucie Wód mineralnych sztucznych, do czego pomaga ustalająca się pogoda. Do *Buska* także wychodzi wiele osób. — W sklepie ubogich dla biednego Starca złożono: od J. K. S. złp. 5, od A. R. zł. 5, od NN. zł. 3 gr. 5, od małgo Xawerego zł. 2, od Wdowy zł. 2, od 10 letniej Panielki L. B. zł. 3, od bżimiennych zł. 5, i zł. 7 gr. 20. — Dzisiaj mamy początek lata, słońce wchodzi w znak *raka* o godzinie 5 min: 53 wieczorem, i znajduje się w przesileniu dnia z nocą. Wysokość jego największa w całym roku dochodzi unas w południe stop: 61

min: 14 sek: 40, i odąd zacznie się zniżać. Słońce dziś wschodzi najwcześniej o godz: 3 min: 40 r., zachodzi najpóźniej o godz: 8 min: 22 w. Długość dnia największa wynosi godzin 16 min: 42. Od jutra, dnia zacznie ubywać. Temperatura średnia na dzień dzisiejszy z 11tu lat upłynionych wypada + 14° 3 R. Stan Nieba zwykle w tym dniu bywa w pół pogodny. — Na tegoroczny Targ Wełny przywieziono do Warszawy 13,477 cent, przeto więcej 2,021 cent: niż w roku zeszłym. Wełnę z powodu dobrego wymycia chwalono. Bank Polski przygotował bezpłatne składy i ofiarował zaliczenia zniżonym procentem; jednak niepomyślne wiadomości z zagranicy o tegorocznym handlu wełną, miały szkodliwy wpływ i unas; dopiero onegdaj przy kończącym się targu zaczęto kupować, lecz taniej od 20 do 25 talarów na centnarze niż w roku zeszłym, przeto wielu właścicieli w nadziei pomyślniejszej w tej mierze przyszłości, albo złożyli swą wełnę w Warszawie, albo odwieźą do domów. Wczoraj także sprzedano nieco wełny. Tryków tym razem było wiele pięknych. — (Art. nad.) Jak uważam, wielu gospodarzy mylnie sobie tłumaczy doniesienie moje, w Nrze 24 Tygodnika z r. b. zamieszczone, o mającym przybyć do Warszawy P. *Preiis* z *Pesztu*, w celu udzielania praktycznie *Nauki* wyrabiania *cukru* z buraków sposobem domowym, przeto widzę się powodowanym rzecz tę, bliżej objaśnić. P. *Preiis* w ten czas dopiero przyrzekł przybyć do Warszawy, gdy będzie sobie miał zapewni na pewną liczbę uczniów. Zastrzeżenie to, jest zaiste słusznem, ale także i my potrzebujemy ze strony P. *Preiis* iakowejś rękojmi i bliższego rzeczy objaśnienia. Pisaliśmy więc do niego aby nam przysłał świadectwo od swej władzy, iż z zadowoleniem słuchaczy wykładu w *Pesz-*

cie naukę w mowie będącą; aby nam przysłał próbki cukru rafinowanego i surowego, podług swej metody otrzymanego; aby nam doniósł, ile żąda od ucznia, na jakiej ich liczbie zaprzestaje i aby oznaczył czas, w którym do Warszawy mógłby przybyć; aby doniósł, czyli rzeczywiście mając ogólne wyobrażenie o fabrykacji domowej cukru, można pojąć w 2ch dniach (jak to pisze) praktyczną manipulację. Skoro odpowiedź nadejdzie, podamy ją spiesźnie do wiadomości publicznej. *Kurowski Redaktor T.* — Dzieło *Nauka hodowania drobiu czyli ptactwa domowego i królików*, podająca przepisy rozmnażania, żywienia, leczenia chorób, tuczenia i użytkowania z tych zwierząt, wyszło z druku nakładem Księgarni Biura Infor: sprzedaje się tamże i w znaczniejszych Księgarniach Warszawy po zł. 4 exemplarz. — Wczoraj w Wielkim teatrze po 30tu latach życia Szulera, przywołani: JPani Halpert, JP. Werowski i powtórnie JPani Halpert. — Kurs wczorajszy: Dukaty zł. 19 gr. 21. Listy zasta: zł. od 95 gr. 12, do 95 gr. 25; wartości kuponu zł. 1 gr. 29 i 1/3. Serje wylosowane zł. 1,100.

Francia. — 9go b. m. reszta rodziny Królewskiej i Xięstwo Orleańscy wyiechali za Królem do *Wersalu*. — Następczyni tronu z powodu swoich zaślubin rozdzieliła znaczne summy między ubogich. 10,000 fr. przeznaczone są dla podrzutek, mogących jeszcze wrócić na łono rodziców. Proboszcz Kościoła *S. Rocha* otrzymał 1000, a *Kaznodzieja Kiujje* 2,000 fr. Prócz tego jeszcze i wielu innym osobom udzielono wsparcie. — Około 1,500 osób zaproszono na uroczystości wersalskie. Chęć być obecnym na przedstawieniach dramatycznych przy tych uroczystościach jest tak nadzwyczajna, że modnisie stolicy prosili, aby choć mogli być używani jako komparsy i figuranci. Już 9 b. m. nawet za 500 fr: nie można było dostać tego zaszczytu. — Rozmaite wieści biegają o układach z *Abdel Kaderem*. Jedni utrzymują, że się zobowiązał płacić Francji roczny

haracz, byle go ozdobiono godnością *Beia Oranu*. Wojsko okupacyjne opuści miasto *Tremezen* i odda je neutralnemu szczepowi, na którego *Abdel Kader* pod żadnym pozorem targnąć się nie może. — Do Paryża miał przybyć goniec z wiadomością o śmierci Króla angielskiego. — 10go b. m. Król odbył wjazd do *Wersalu*. W powozie jego znajdowali się: Królowa, Królestwo belgicy, Xięstwo orleańscy, Wielka Xiężna Meklemburska, Xiężniczka *Adelajda*. Królewiczowie umieszczeni byli w innym powozie tuż za Królem. O godz. 4ej zaczęła się biesiada w galerji *Ludwika XIV*, o godz. 8ej udano się na teatr, 2000 pochodni i 200 lamp oświecało salę, łatwo przeto każdy sobie wystawi blask jaki tam panował. Artysci teatru francuz: grali *Odludka* *Moljera*, następnie przedstawiono 2 akta z *Roberta djabla*. W końcu artyści wystąpili w dziele umyślnie na tę uroczystość ułożenem. Przez cały czas zabaw tłumy ciekawych napełniały ulice. Z Paryża przybyło osób 200,000. Muzeum wszystkich zadziwiło swoją świetnością. 12go b. m. Monarcha odbył przegląd gwardji narod: i uczniów szkoły wojskowej, a na dzień 13 b. m. miał wrócić do stolicy. — Na ostatniej prelekcji Pana *S. Mark Żyrardę*, wybuchły niespokojności między uczniami. — W czasie biesiady wersalskiej używano 10,000 porcelanowych talerzy, 6,000 par nożów i widelców, a przeszło 1,000 ludzi usługiwało. — Sławny Poeta irlandzki *Tomasz Moore* przybył do Paryża; iako też Jenerał *Ewans* przejeżdżający do Londynu.

Anglja. — Buletyny ciągle wydawane o zdrowiu Króla nie są zaspokajające. — Bal naznaczony przez Xiężnę *Kent* na 12 b. m. został odłożony. — Około 60 osób miało zginąć przy ostatniem nieszczęściu zaszłem z statkiem parowym *Unjon*. — Gazeta *Czas* zbija wiadomość o układach handlowych zawartych między Anglją i Hiszpanją. — Przy nowych szybko-
wozach na poczcie urządzono taki mechanizm

w kołach tylnych, że Konduktor zjeżdżając z góry, lub też w przypadku rozbrykania się koni, nawet ze swojego miejsca może powóz zatrzymać.

Hiszpanja.— W krwawej bitwie pod Jaka mieli Karliści utracić cały bataljon; inni zaś głoszą, iż wcale nie przyszło do potyczki. — Nawarczykowie przeprawili się przez rzekę Cynka z znaczną stratą. — Jenerałowi *Trystani* zabrali Izabelliści 200 niewolników. — Karliści opuścili *Barbastro* a Jenerał *Oraa* zaraz zajął to miejsce po ich wyruszeniu. — Przejście Nawarczyków przez rzekę *Cynka* rzuciło postrach w szeregi Królowej.

Turecja.— W *Tripolis* rozruchy się uspokoiły; lecz za to nową trwogę wzniewa gwałtowny wybuch morowej zarazy. — Dywan już mniej niechętnie uważa wyprawę konstantyńską ze strony Francji, poczyniono albowiem Porcie znaczne przyrzeczenia. — Sułtan wracając do *Stambułu*, przybył już do *Belgradu*.

Niemcy.— Poseł franc. przy dworze szwedzkim, *P. Błękok* przybył do *Bertina*. Z tegoż miasta wiechał Xiążę *Wilhelm Radziwiłł* z swą Małżonką do *Drezna*, i Cesarsko-Rossyjski Jenerał Maior *Kil* do *Petersburga*. — Arcyxiążę *Jan* austriacki, tego lata uda się do Rossji, aby być obecnym na rewji. — W cesarskim instytucie szlacheckim w *Wiedniu*, nagle się okazała między uczniami zgnila gorączka. Z 180 aż 110 zachorowało. Niewiadomo i jeszcze skąd ta zaraźliwa choroba mogła powstać.

Włochy.— Poseł Amerykański przy dworze Francuzkim, *Pan Kas* przejeżdżał przez *Rzym* do *Turcji*. Ma on zamiar widzieć się z Sułtanem. — W *Tushulum* odkryto starożytną rzeźbę, przedstawiającą chłopczyne z łabędziem.

Rozmaitości.— W *Bruceville* spodziewała się Artystek *Panien Prewost*, *Mars* i *Spiewaka Nurri* na role gościnne. — 21go z. m. dało się usłyszeć w *Lisbonie* lekkie trzęsienie ziemi. — W niektórych częściach Wyższych Pyreńców, zachowują i jeszcze ciemne podania z wieków średnich.

Główną część tamiecznego zabobonu stanowią istoty nadziemskie, tak nazwane *Rados*. Wieśniacy unniemają, iż przy świetle księżycy te istoty mogą być widziane na szczytach gór, na starych wieżach, lub tańczą na zielonych łąkach. Kwiaty wzbijają się pod ich stopami, burze ulegają ich rozkazom; i mogą uszczęśliwić tego, który bołd winny im składa. Niektóre zamieszkałe wewnątrz góry *Fik de Berga*, w jednej chwili mogą zamienić konopie na nitki najdelikatniejsze. W dolinie *Barus*, najmniej znanej pośród innych dolin europejskich, Sylfidy te w nocy w wilgą nowego roku, zwiedzają domy ich czcicieli. Szczęście u nich jest wystawione w prawej ręce pod postacią dziecka ustrojonego kwiatami, a nieszczęście w lewej pod postacią dziecka płaczącego. Wieśniacy doкладаją wszelkich starań, aby w komnacie czystej i strojnej przyjmować swoich gości. Białe pokrycie rozpościęrasie na stole, a nad tem kładzie chleb wraz z nożem i dzbanek wody lub wina, podług zamożności gospodarza. Sądzą albowiem, że ten który najlepszą wyprawi ucztę może być pewny bogatego żniwa i domowego szczęścia; tych zaś, którzy zaniedbują należnego uczczenia, niechybnie trafi grad i tysiączne inne przeciwności. Za nadejściem nowego roku, gospodarz umacza chleb w winie i rozdziela go domowym w miejsce istot nadziemskich. — W *Tunecie* mularze wnoszą domy bez żadnych planów i zasad architektury. Miara oka całym ich przewodnikiem, a iednakże stawiają sklepienia równie trwałe iak nasze europejskie. — Jedną z Dam umieściła następującą statystykę starych kawalerów: żyjących w własnych pałacach jest 3,185; zostających u krewnych i czekających spadku 1736; hypokondrycznych 2,604; znudzonych od siostrzeńców i siostrzenic 1,883; dziwacznych, flegmatycznych i znudzonych w końcu życia 5,384; szczęśliwych 0. — Murzyn nazwiskiem *Ferguson*, umarł niedawno w *Harbart Town*, w *Wandimensland*, przeżywszy lat 130. — Panna *Grizy* Spiewaczka, skazaną zosta-

ła w Londynie na karę pieniężną, za to iż skutkiem nieczystości, w niej pokoju wybuchnął pożar. — Szambelan Cesarsko-Rosyjski *P. Demidow* w swojej podróży w Azji mniejszej, zebrał znaczną liczbę rękopismów, pochodzących z klasztorów góry *Atos*. Są one spisane złotymi literami i ozdobione kosztownymi minjaturami. Jeden z nich zawiera komentarz *Symplijusza* na fizykę *Arystotelesa*.

S Z A R A D A.

Gdy nas pierwszy wspaniaławość,
Druga z trzecią nam się zjawia,
Wszystko chociaż wlecie chłodzi,
Lecz zbytecznie, słabość sprawi.
(Zesła Szarada Jarmark.)

W kontynuacji ciągnięcia 5 klasy 49 Loterii w d. 17 Czerwca, znaczniejsze wygrane padły iak następują: Złp. 50,000 na Nr 57,840 u Berka Jukiel Nutkowiec w Brześciu litew. Złp. 20,000 na Nr 13,345 u Markusa Rozen w Warszawie. Po złp. 10,000 na Nr 1464 u Mendelsohnowej, Nr 20,282 u Epsteina, Nr 50,184 u Moldauera w Moskwie, Nr 50,951 u Herszberga w Łosicach. Po złp. 5000 na Nr 10,415 u Lubowskiego w Krakowie, Nr 13,304 u Nowickiej, Nr 16,100 u Minela w Lublinie. Po złp. 3,000 na Nr 2,979 u Aquiliny i Hordliczko, Nr 7,242 u Wolfa Rosen, Nr 14,728 b Epsteina, Nr 14,947 u Deplera, Nr 17,397 u Wiemana, Nr 18,004 u Kempiniego w Sieradzu, Nr 28,108 u Hertz Kohna w Częstochowie, Nr 29,163 u Rosenbauma i Spira w Tykocinie, Nr 34,675 u Wiemana, Nr 53,832 u Forima w Tomaszowie, Nr 62,157 u Eliasa w Wilnie, Nr 63,574 u Epsteina. Po złp. 1,000 na Nra: 301, 2173, 2335, 4070, 5977, 6905, 7170, 9220, 11,273, 14,383, 17,969, 18,721, 19,070, 19,293, 20,008, 20,041, 21,189, 23,086, 24,884, 24,906, 25,914, 29,765, 31,268, 32,034, 33,170, 35,388, 36,744, 38,628, 40,589, 40,673, 42,786, 43,963, 44,985, 45,508, 46,652, 47,063, 48,040, 48,279, 49,803, 50,732, 53,953, 61,859, 64,042, 65,340.

PRZYIECHALI DO WARSZAWY.

Olszewski Woj: Dzie: z Wrzeszczowa; Strzemboż Lud: Dzie: z Długiego; Skulski Hen: Dzie: z Kącina; Suski Fel: Dzie: z Goljan; Skarzyński Jan: Dzie: z Woli Stempowskiej; Karnkowski Jul: Dzie: z Świeżewa; Mastowski Fel: Dzie: z Leszcze; Moszczyński Walen: Dzie: z Ziemięcina.

D O N I E S I E N I A.

Osoba teoretycznie i praktycznie, bo przeszło 20to letniem doświadczeniem, usposobiona do prowadze-

nia znacznego gospodarstwa tak zwyczajnego iako i płodoziennego, oraz zasiewania rozmaitych roślin zagranicznych, hodowania owiec, bydła, obecniana z gorzelnictwem, zaopatrzona w chlubne świadczenia, życzy sobie przyjąć obowiązki **ADMINISTRATORA DOBR i WÓJTA GMINY**; w razie potrzeby może złożyć rękojmią hipoteczną. Wiadomość pod Nr 8, przy ulicy Sgo Jana na 2m piątrze po lewej stronie.

Dobra **BRONISZE** w Powiecie Błońskim, Obwodzie Warszawskim położone, w dniu 10/22 Czerwca r.b. o godzinie 10 rano wydzierżawione będą przez publiczną Licytacją w Biurze Dyrekcji Szczegółowej w Warszawie pod Nr 1066, przy ulicy Królewskiej, z powodu zaległości rat Towarzystwu Kredytowemu należnych; każdy mający chęć licytowania przekonać się może o warunkach licytacyjnych w Biurze Dyrekcji Szczegółowej u Pisarza.

FOLWARK pół mili od Warszawy odległy, iest do wydzierżawienia z dniem 1 Lipca r. b. Bliższa wiadomość u Rządcy Dóbr w Willanowie.

Niniejszem uwiadomiam i ostrzegam, aby nikt nie nabywał Rewersu przezemnie na rzecz Ejzyka Jakobstawa w r. 1833 m. Maia, na zł. 245 wystawionego; strać bowiem iakaztąd wyniknie, nabywca sam sobie winien będzie. — *Jankiel Gutstadt.*

GORZELANY doświadczonej z Pruss, który zna fabrykację **PROZDZ** holenderskich, Likworów, Araku i Cukru z ziemniaków; życzy sobie prowadzić albo założyć takie Fabryki. Interesenci raczą oddać swój adress, z wymienieniem mieszkania i czasu obecności w domu, w fabryce nowotnego srebra na Krak: Przed: Nr 389.

Sprowadzone z pierwszych Owczarni Szlaska **TRYKI 3 i 4** letnie zaopatrzone w formalne świadectwa rodowodne, dotąd do Owiec nieużywane, są do zbycia. Wiadomość w domu Petyksusa u Murgrabiego gdzie można obejrzeć próbki podług numerów. Tryki zaś znajdują się na Grzybowie Nr 1087, w domu Pecolta.

SERJI wylosowanych całkowitych i w 1/4 częściowych **OBLIGACJI CZĄSTKOWYCH** z pożyczki 150 miljonów, których losowanie w dniu 1m Lipca r. b. rozpocznie się, w kantorze Loterii i Wexlu **JANA EPSTEJN** przy ulicy Długiej pod Nro 489 lit: A; nabyć można.

Dziś rano ciepła stopni 12. Wczoraj w południe 21. **TEATR WIELKI.** Jutro *Nowy rok*, i Balet *Tarcoma*, w którym wystąpi *J. Panna Szlancowska*. **ORKIESTRA WRÓCŁA:** dziś w Ogródku wiejskim. Dziś i jutro w Ogródku Foxal grać będzie Muzyka.